

Esso Norge AS
Att. Konrad S. Eide

Samtykke til endring av tankanlegg - Esso Norge AS, Fredrikstad kommune

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til søknad fra Esso Norge AS om samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens tankanlegg i Svaneveien 51, 1661 Rolvsøy på gårds- og bruksnummer 736/51 og 736/83 i Fredrikstad kommune. Det bemerkes at COWI AS har søkt på vegne av Esso Norge AS.

Søknaden gjelder to nye atmosfæriske tanker som skal erstatte åtte eksisterende tanker med farlig stoff. Tiltaket innebærer også endringer i mengder av farlige stoffer: Dieselprodukter reduseres fra 8000 m³ til 6400 m³, bensin økes fra 3100 m³ til 3500 m³, mens parafin opphører.

Første og gjeldende utgave av søknaden er datert 09.10.2017 og 18.09.2018. Søknaden består av følgende dokumenter:

- søknad
- situasjonsplan Rolvsøy tankanlegg, etter tiltak A083992-061-C01
- situasjonsplan Rolvsøy tankanlegg, før tiltak A083992-062-C01
- project description and technical specifications
- arealdisponeringsplan
- områdeklassifisering, oversiktstegning 7122-1D-A01-14
- områdeklassifisering, detaljtegning 7122-1D-B01-08
- risikoanalyse
- informasjon til naboer
- melding iht. til storulykkeforskrift
- fremdriftsplan

Det ble også oversendt flere geotekniske rapporter i e-post datert 14.12.2018 som tilsvarende på Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sitt høringsinnspill.

Det var en befaring på anlegget den 12.09.2018 sammen med COWI AS og Esso Norge AS. Lokale brannvesenet var også invitert, men hadde ikke anledning til å stille på møtet. Brannvesenet opplyste i sin e-post fra 04.09.2018 at de er godt kjent med de planlagte oppgraderingene av anlegget og at de vil gjennomføre et nytt tilsyn når pågående arbeid er ferdigstilt og anlegget tatt i bruk.

Om anlegget

Esso Norge AS benytter anlegget som et mellomlager for drivstoff i Fredrikstad området. Drivstoff importeres fra tankbåt og kjøres ut med tankbiler.

Endringen på anlegget omfatter bygging av to nye tanker for bensin og diesel hver på 2 000 m³ som skal erstatte åtte eksisterende tanker. Det gjøres primært for å tilfredsstillere strengere miljøkrav til oppsamlingsarrangement, men også for å forbedre logistikksituasjon i område. Det foreligger også dispensasjon fra Miljødirektoratet datert 06.09.2018 for videre drift av fire tanker (T9, T10, T13 og T15) frem til 31.12.2020. Total mengde av farlige stoffer på nye og eksisterende tanker vil være på 9 900 m³.

Nye tanker bygges etter API 650, mens rørsystem bygges etter NS-EN 13840. Anlegget skal for øvrig være utformet som vist på tegning A083992-061 datert 28.06.2017.

Regelverk

På bakgrunn av mengden farlig stoff som skal oppbevares, er anlegget omfattet av storulykkeforskriften¹. Tiltaket er meldepliktig (§ 6). Som storulykkevirksomhet er Esso Norge AS pliktig til å innhente samtykke fra DSB etter forskrift om håndtering av farlig stoff² § 17 før farlig stoff tas inn på anlegget.

Høring

Søknadstekst og risikovurdering ble lagt ut til offentlig ettersyn på DSBs nettsider 26.09.2018. Høringen ble kunngjort i Fredrikstad Blad den 28.09.2018, med henvisning til DSBs nettsider. I tillegg ble berørte myndigheter, varslet om tiltaket 28.09.2018. Frist for å gi uttalelse til søknaden var 05.11.2018.

DSB oppfordret høringsinstansene til å komme med begrunnede synspunkter på forhold av betydning for behandling av samtykkesøknaden, inkludert eventuelle forhold som ikke er omtalt i søknaden.

Høringen er gjennomført på vegne av Esso Norge AS og dekker således pliktene virksomheten har til å innhente uttalelser etter lov 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 24.

DSB har mottatt innspill til søknaden fra Fredrikstad kommune v/brannvesenet og miljø og landbruk avdeling og NVE. Høringsinnspillene oppsummeres nedenfor.

Fredrikstad kommune 20.10.2018 (i sin helhet):

- *v/brannvesenet*: Brannvesenet har ingen innspill til søknad om samtykke i forbindelse med endring av tankanlegget til Esso Norge AS i Svaneveien 51. Brannvesenet ser positivt på oppgradering av anlegget for å tilfredsstillere strengere miljøkrav til oppsamlingsarrangement noe som vil redusere risikoen for akutt forurensning.
- *v/miljø og landbruk*: Faggruppe miljø har ingen innspill til søknad om samtykke i forbindelse med endring av tankanlegget til Esso Norge AS i Svaneveien 51. Det er positivt at det er utarbeidet hensynssoner.

NVE 08.11.2018 (i korthet):

¹ Forskrift 06. juni 2016 nr. 569 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer

² Forskrift 08. juni 2009 nr. 602 om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen

- Byggverk for virksomheter som omfattes av storulykeforskriften, er også omfattet av kravene i byggteknisk forskrift (TEK17) §§ 7-2 og 7-3 første ledd når det gjelder sikkerhet mot flom og skred. Det betyr at slike byggverk hverken kan plasseres i flomutsatt eller skredfarlig område.
- NVE stilte spørsmålstegn ved kote som Esso Norge AS har satt til 3,5. NVE mente at det må gjøres en nærmere vurdering for å fastslå flomsikkert nivå etter TEK17 § 7-2 første ledd. Dette blant annet fordi det ikke er entydig definert om det er elveflom i Glomma eller stormflo som er dimensjonerende flom i området.
- NVE savnet en vurdering av faren for kvikkleireskred i søknaden som følge av kravene i TEK17 § 7-3 første ledd. NVE har påpekt kvikkleiresone på andre siden av Glomma samt at Statens Vegvesen har påtruffet kvikkleire ved Evjebekkveien. Det er også registrert flere kvikkleiresoner langs Glomma oppstrøms planområdet. Kravet i TEK17 § 7-3 første ledd kan bare tilfredsstilles ved å plassere byggverket utenfor skredfarlig område (både løsne- og utløpsområder). Det vil si at det ikke er en løsning å sikre byggverket mot skred. Sekundærvirkninger av skred bør også vurderes nærmere.
- NVE forventer avslutningsvis at det dokumenteres hvordan tiltaket kan gjennomføres uten at det er fare for flom, stormflo eller kvikkleireskred.

Vurdering av høringsinnspillene

NVEs høringsinnspill

DSB har bedt COWI AS og Esso Norge AS om ny vurdering i henhold til NVEs kommentarer. COWI AS har på vegne av Esso Norge AS kommentert i e-post datert 14.12.2018 følgende:

- **Flom;** Opprinnelig vurdering var basert på flomsone angitt som hensynssone i kommuneplan og en angitt flomkote på +2,5m. Tanker ble plassert på kote +3,5m, og da vurdert som sikkert. Basert på NVE's innspill, har COWI AS gjennomført en konkret beregning/vurdering for det aktuelle området. Resultat tilsier en flomkote for 1000-års flom på +2,48m i aktuelt område. Som en sikkerhetsmargin anbefales det å legge til 0,5m i tillegg, og altså er man på kote 2,98m – fortsatt under kote for tankene. Flomberegningen ble lagt ved e-posten.
- **Skred;** I tidlig fase av prosjektet ble det gjennomført geotekniske undersøkelser og vurderinger. Det ble gjennomført 15 prøveboringer for det aktuelle området. Det er ikke funnet kvikkleire, og det ble konkludert at det ikke var rasfare i området. Dokumentasjon fra geotekniske undersøkelser og vurderinger ble også lagt ved.

DSB viser samtidig til COWI AS sin e-post datert 29.08.2018 og oversendt kopi av Fredrikstad kommune sin rammetillatelse i henhold til plan- og bygningsloven datert 11.12.2017. Kommunen har i rammetillatelsen vurdert flomfare: *Anlegget er plassert innenfor hensynssone flomfare (H 320) i kommuneplanens arealdel. Voll på basseng er plassert på kote +3 m og tanker er plassert på kote +3,5 m. Dette er over kote + 2,5 m som kommuneplanen krever. Oppgraderingen av anlegget vil også vesentlig øke sikkerheten ved anlegget generelt.*

COWI AS sin redegjørelse for hvordan risiko for skred og flom er ivaretatt, er for DSB å betrakte som tilfredsstillende. Samtidig bemerkes at kravene til flom og skreddsikring fremgår av byggeteknisk forskrift (TEK17) hjemlet i plan- og bygningsloven som ligger utenfor DSBs ansvarsområde.

Vedtak

Ved behandling av samtykkesøknaden er det lagt særlig vekt på risiko knyttet til håndtering av farlig stoff, herunder risiko for 3. person. Risikovurderingen "*Vurdering av endret risiko rundt Esso tankanlegg i Fredrikstad – Etablering av hensynssoner*" utarbeidet av Norconsult datert 11.09.2017 dokumenterer at individuell risiko i området rundt anlegget vil være i henhold til akseptkriteriene i temarapport 13: sikkerheten rundt anlegg som håndterer brannfarlige, reaksjonsfarlige, trykksatte og eksplosjonsfarlige stoffer, utgitt av DSB.

Med utgangspunkt i innsendt dokumentasjon finner DSB at risikoen knyttet til anlegget kan aksepteres og at hensynet til tredjeperson er tilfredsstillende ivaretatt.

Basert på det ovenstående gir DSB, med hjemmel i forskrift om håndtering av farlig stoff § 17, Esso Norge AS (org. nr. NO 973 102 877) samtykke til håndtering av farlig stoff ved virksomhetens tankanlegg i Svaneveien 51, 1661 Rolvsøy på gårds- og bruksnummer 736/51 og 736/83 i Fredrikstad kommune.

Samtykket gis på følgende vilkår:

- Oppfølging av samtykkets vilkår og virksomhetens plikter etter forskrift om håndtering av farlig stoff, storulykkeforskriften og annet relevant regelverk fastsatt i medhold av lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, skal fremkomme av virksomhetens internkontrollsystem, jf. internkontrollforskriften.
- Anlegget skal være utformet og plassert som vist i søknad av 09.10.2017 med senere oppdateringer fra 18.09.2018.

Samtykket kan trekkes tilbake ved følgende forhold:

- Når det er gitt uriktige eller mangelfulle opplysninger av vesentlig betydning for tildelingen av samtykket.
- Når de vilkår som er fastsatt i samtykket ikke blir overholdt.
- Når samtykket blir benyttet på en måte som er i strid med lov, forskrift eller lovlig fattede vedtak.
- Når forhold av sikkerhetsmessig betydning på stedet har endret seg vesentlig etter at samtykket ble gitt.
- Når sikkerhetsmessige krav som ble stilt da samtykket ble gitt, på noe vesentlig punkt ikke lenger anses for å svare til de krav som bør stilles.

Dersom håndteringen av farlig stoff ikke påbegynnes innen to år fra den dato samtykket er gitt, faller samtykket bort.

Samtykket gir i seg selv ingen rett til disposisjon over eiendommer hvor aktiviteten finner sted.

Dersom virksomheten overdras, må nytt samtykke innhentes av ny eier.

Dette samtykket er et enkeltvedtak som kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet i henhold til forskrift om håndtering av farlig stoff § 25. Klagefristen er tre uker fra samtykket er mottatt. En eventuell klage skal sendes via DSB. For øvrig vises til forvaltningslovens §§ 28-32.

Vedtaket blir offentliggjort gjennom publisering på dsb.no.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Kjemikaliesikkerhet

Gry Haugsnes
seksjonssjef

Damir Mihajlovic
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:

Fredrikstad kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 1405

Postboks 5091 Majorstuen

1602

0301

FREDRIKSTAD

OSLO